

Vychází 1., 10., 20., každého měsíce o 10. hod. Expedicí se nachází v obchodnictví musikalí u „Beethovena“ u Roberta Veita v Nových alejích č. 116. Kdo všeckna čtyry čtvrtletí odebere, obdrží praemii.

DALIBOR.

Předplácí se: čtvrtl. 1 zl. půll. 2 zl., celor. 4 zl. rak. č. S poštou: čtvrtl. 1 zl. 15 kr., půll. 2 zl. 30 kr., celor. 4 zl. 60 kr. rak. čísla. Pro státy německé: půlletně 1 tol. 10 nov. gr., celoročně 2 tol. 20 nov. gr.

Hudební časopis s měsíční notovou přílohou a s roční praemií.

Odpovědný redaktor:
Emanuel Meliš.

10. prosince.

Nakladatel:
Robert Veit.

Na srozuměnou!

Shodnuv se přátelsky s p. Rob. Veitem, ustanovil jsem se na tom, od nového roku 1861 *Dalibora* svým nákladem vésti, bych jej ještě více zdokonaliti mohl. Z té příčiny vyzývám PT. ctěné odběratele *Dalibora*, by i rokem 1861 se v *odbírání* a *rozšiřování* *Dalibora*, jediného hudebního časopisu českého zúčastnili a tím k zdokonalení téhož časopisu a k rozšíření hudebních vědomostí přispěli.

Kdo z pánů sběratelů na venkově peníze předplatí na *čtyry exempláry* *Dalibora* naší expedici zašle, obdrží *pátý* exemplář *nádvkem*. Kdo na *tři exempláry* zašle, obdrží *podobiznu* českého skladatele.

Dalibor stojí s poštou: *čtvrtletně* 1 zl. 15 kr., *půlletně* 2 zl. 30 kr., *celoročně* 4 zl. 60 kr. r. čís.

Pro Prahu: *čtvrtletně* 1 zl., *půlletně* 2 zl., *celoročně* 4 zl. r. čís.

Praemii, buď podobiznu, buď skladbu kostelní, obdrží jen ti, kteří se v naší expedici (v Praze) v hosinci u arcivévody Štěpána předplatí; odběratelům Pražským v naší expedici se předplativším poskytneme té výhody, že si dle libosti buď u p. Rob. Veita neb Kristofa a Kuhé Dalibora odbírají mohou.

E. Meliš.

redaktor a nakladatel.

Karakteristika tónin.

Podává redaktor.

(Pokračování.)

Des-dur. Ohledem na dušeslovný význam tóniny této, požaduje *Des-dur*, by se s ním prozřetelně a delikátně zacházelo. Je to hravý tón, jenž se ve strasť i slasť převrhnouti může. Smáti se neumí; avšak pláč alespoň přec pitvořit. Dle toho mohou jen velmi řídké karaktery a city v tuto tóninu položeny býti. Taký karakter naleztí a psychologicko-krásově-

decky s tóninou touto zacházeti je úkol, k němuž důvtip, umělecký ostrohled a dokonalost uměleckého genia náleží. Musím se vyznatí, že nám až dosud žádná skladba známa není, v nížto by dle našeho uznání tónina tato v ryzé charakteristické pravdivosti a k úplnému dosažení nepodmíněné jistoty významu se objevila. Ano nejmělejší esthetikové na př. Schubart a Wagner děsí se před touto tóninou jako před strašlivým mamidlem, jež ani těla ani podoby nemá, aby její charakter jen poesí vyličiti se pokusili. — Zavzní čistý akkord *Des-dur* a cítící duše vidí se takřka obklopenou samými jasnějšími duševními bytnostmi. Zdaž radost neb hoře, mužská vážnost neb dětinská skotáčivost, zdaž vina neb nevinosť, zdaž jásání neb kvílení přitom z nitra se vynoří, závisí od charakteru a způsobu užívání ostatních prostředků, kteréž hudba k vyličení svých objektovaných předmětů upotřebuje. Tónina tato objevuje se, mohli bychom tvrditi, toliko co nádherná a skvostná co nebesky krásně ozdobená budova; aneb co snadno průsvitný oděv, krásné formy v kráse zvyšující, v němžto se vlastní umělecké dílo co takové vypíná neb jimžto se dílo ještě k větší dokonalosti zahaluje; neboť jsou to zvuky duchů, étherická (nadvzdušní) řeč, ježto tónina *Des-dur*, jakož žádná jiná, pronáší.

D-moll. Ohledem na její dušeslovný výraz slouží tónina tato k vyjádření těžkomyslné ženskosti, z níž se spleen (hypochondrie) a páry rodí. Pročež doznívají též v Beethovenově hudbě k „Egmontu“ uchvacující zvuky, jež Klárčino umírání tak trefně naznačují, v tónině této; v Mozartově „Don Juanu“ proznívá zvláště tónina tato v recitativu a v arii „Já divoch! o můj milence,“ jížto Doña Anna v prudkém boji mezi bolem a láskou zpívá. Ale též těžkomyslnost vůbec, hluboký smutek a úzkost, kteráž ještě nezmalomyslněla nýbrž pilně baží po útěše boží, to vše leží v jejím oboru. Tóniny této užívá trefně Romberg ve svém „Zvonu“ u recitativu mistra „Jeden vzhled na rov temný svého jmění člověk ještě posilá“ atd.

E-dur. Patří-li se z čistě krasovědecké stránky na tóninu tuto, je hlučný jásot a chechtavá radost převládajícím charakterem této tóniny; avšak jen tak dalece, dokud se onen jásot a ona radost ještě co výraz úplného požitku považovati nemůže. E-dur a H-dur mají patrně mezi všemi tóninami nejkřiklavější barvitost; dají se srovnati s hořící žlutí a s jasnou ohňobarvou, jimižto se, přidají-li se k nim rozmanité přísady, nejrozličnější tvary provéstí dají; nikdy však nebude tvar tento smutkem zahalený neb vážné a vznešené barvitostí. Poukázati se dá sice v E-dur na bohabojnou zbožnost a slavnost; avšak nikdy se tóninou touto nedá zbuditi skutečně cit zbožný a bohabojný, což také Schubert a Junker popírají. Posvátná láska, upřímnost, přívětivé pohlížení na božská stvoření, čistá rozkoš a radost, jásot a tanec atd., aniž by se však povrhly v divoké vrávorání a rozpustilost — to jsou obory, v nichžto se tóniny této nejvíce přirozeněji a nejvíce užívá. Tak na př. i Mozart ve své „Kouzelné flétně“ v arii Sarastrově „Ve síních těchto svatých“ a Boieldieu ku sboru venkovanů v opeře „Růžomila.“

E-moll. Dušeslovný význam E-moll je naivní ženské, nevinné vyjevení lásky, nárek bez reptání, vzdechy málo slzami provázené, blízká naděje čisté blaženosti v C-dur smířené. Tónina tato má toliko *jednou* barvu; dá se porovnati s dívkou sněžně oděnou, mající však na prsou růžovou pásku. S nevýslovnou lahodností vstoupí se z této tóniny do základního tónu C-dur nazpět, kdež srdce a sluch nejúplnějšího uspokojení dochází.

Es-dur. Dušeslovný charakter tóniny této je mluva lásky, zbožnosti a důvěrného hovoru s Bohem. To vysvitá z Mozartovy arie v Kouzelné flétně „Toť obraz čarokrásný“ a z choralu: „Kriste, mého žilí živote.“ Někdy jmenuje se tónina *Es tónem polním*, jelikož nejvíce užíván nástroje při hudbě vojenské v Es-dur laděny jsou. Užívá se jich při vojenských pochodech a taženích.

(Dokončení.)

Z Leicesteru v Anglicku.

Kostelní hudba v Anglicku — Brousilova rodina — p. Jansa.

Vyčítá se Angličanům, že jsou národem materiálním a že k hudbě nejsou schopni toto krásné umění zanedbávají. Jak nepravdivé a nepravé je toto tvrzení vysvitá z malé zkoušky hudebních poměrů v Anglicku. V žádné zemi nemá hudba *Haendlova* takové popularity, jako v Anglicku. Nestáváť vísky ba ani rodiny, kde by chor „Halleluja“ z oratoria „Mesiáš“ od Haendla se denně neprovozoval.

Každé město má svou „Sacred music. Society“ (společnost pro posvátnou hudbu), kdež se Haendlova oratoria, Haydnova a Mozartova díla pilně pěstují a jelikož se *nástrojové hudby* v anglických chrámech neužívá, došla tím vyššího zdokonalení hudba *vokální*, kteráž jsouc doprovázena varhanami velmi dobře prospívá. Produkce ve „Westminster-Abtey,“ chrámu sv. Pavla patří k nejlepším požitkům uměleckým. Byloť mi dopřáno, slyšeti Dra. Anthema *Crofta* v dotčeném chrámě, a nemůžeme jinak než všem přátelům kostelní hudby odporoučeti jeho skladby, jejichžto krásný sloh a čistě kostelní hudbu jsme obdivovati museli. V Anglicku je kromě málo výminek veskrz dobrá varhanní hra a jmenovitě osvědčují zdejší varhanníci z větší části hluboká studia Bachových skladeb. Jak žádoucí je něco takového v naší české vlasti, přesvědčil jsem se při svém posledním pobytu v Čechách; neboť přišel jsem k smutné zkušenosti, že v mnohých českých městech trpělivost obecnostva surovou hrou varhanníků trpce se zkouší. Varhany mají na dlouhá léta jistou výhledku, že zůstanou nástrojem lidu; lid má veden, ale nikoliv *otřepanými* běhy na varhany mučen býti. Z té příčiny měli by si páni učitelové *předpotopnímu copárskému* systému při hře varhanní odvykati. Souhlasím úplně s Vámi, pane redaktore, aby času přiměřená reforma v ohledu tomto se stala. Naší krajané, rodina *Brousilova* *) dávala nedávno zde *koncert* a sice při přeplněném domě. Potlesk obecnostva vzrůstal při každém čísle programu, jmenovitě zbudila sl. Berta fantasií na motivy z „Dinory“ velké sensací. Mildnerovy variace na píseň „Pepiku“ jsou v Anglicku pod jmenem „Bohemian Carveval“ (Český karneval) známy a došly všude největší oblíbenosti. — Náš krajan a virtuos na housle p. *Jansa* nachází se v Londýně a jak doslychám, požívá tam největší vážnosti v nejvyšších kruzích, což také se vším právem zaslouhuje. Zamyslím jej pozvati ku koncertu do Leicesteru a odešlu Vám pak referáty zdejších anglických novin. Prozatím stůjtež zde některá životopisná data našeho slovutného krajana:

Jansa Leopold, dovedný virtuos na housle, narozen v Oustí nad Orlicí v říjnu 1795. Počátky v hudbě

*) Brousilovská rodina (Antonie na piano, Berta na housle — pak miniaturné kvartetto, sestávající z Albina (cello), Jana (violu), Aloisia (druhé housle) a sedmileté Cecilie (první housle) konají od roku 1855 umělecké cesty se sestrou svou Bertou. Berta, výtečná virtuoska na housle, narozená dne 9. července 1838 v Pisku. Pod profesorem Němcem a M. Mildnerem zdokonalila se ve hře na housle. Konala dvě umělecké cesty. Koncertovala v Rakousku, v Slezsku, v Německu, ve Francouzích a Angličanech. Od anglické královny obdarována jest za výbornou hru drahocennou jehlicí. Red.

obdržel zároveň s Pecháčkem a Voříškem od kantora Jahody ve svém rodišti. Byl členem dvorního orchestru ve Vídni; pak se odebral do Londýna, kdež ještě žije. Složil mnoho koncertních kusů pro housle a piano, flétnu a cello; mnoho trií a kvartetů; pak jedno graduale (op. 6) a offertorium (op. 17). Jeho skladby jsou při dobrém provedení velmi vděčné, a mají do sebe též ceny.

Adolf Teršák.

Životopisný nástin,

Mezi nejprvnější virtuosity na flétnu náleží beze všeho odporu *Adolf Teršák*, jenž od žurnalistiky ruské „*Paganinim na flétnu*“ nazván jest. Nebude tedy od místa, když některá životopisná data o našem krajanu zde sdělíme.

Adolf Teršák narodil se dne 6. dubna 1832 v Praze a nikoliv, jak Dorpátské noviny čís. 136 od 21. listop. 1856 mylně udávají v Sibini v Sedmíhradsku. V 7 letech přestěhoval se Adolf se svým otcem do Sedmíhrad, kdež až do 13. roku svého stáří setrval. Odešel pak do Vídne, by na tamnějším konservatoriu se v hudbě vzdělal, učil se pod prof. Ziererem dvě leta flétně, kdež vždy *první odměnou* poctěn byl. Dokončiv studia nastoupil r. 1853 cestu do Anglicka, kdež pomoci lorda Stuarda populárním se stav cestu k potomní slávě si proklesl. Na to koncertoval v Irsku, Skotsku se skvělým úspěchem a odebral se po 18. měsících do Paříže. I zde mu štěstí přálo. Teršák uspořádal tam 11 svých koncertů a účinkoval mimo to v 81 rozličných koncertech s největší pochvalou. Procestovav Francii, nastoupil cestu přes Pyrenejské hory do Španěl, kdež v hlavních městech koncertoval. Odtud odebral se *Teršák* do Madeiry a Portaricca; než navrátil se brzy, an zde žlutá zimnice panovala, přes Brusel do Vídne, a pak do Sedmíhrad. Koncertuje v Bukareště obdržel ku korunování císaře ruského pozvání do Moskvy, načež do Rus ku koncertům se odebral. V Oděsse koncertoval v dubnu 1856 třikrát s nesmírnou pochvalou. Tamější Noviny „*Journal d'Odessa*“ č. 71 r. 1856 nazývaly *slavíkem a Paganinem flétny*. V Kišenevě dával *Teršák* dva koncerty, pak v Kievě. Kniže *Tabušin* pozval ho do Korfu a dal mu 500 rublů náhrady za cestu. Dále dal se též umělec v Rize, pak r. 1857 v Dorpátu, v Petrohradě a ve Varšavě slyšeti a všude dosáhl vavřinových věnců a slávy. *Teršák* procestoval téměř všechny hlavní města ruská, mezi jinými byl též v Kazáni, v Kateřinově, Perně a Kyasťě na nejzazších hranicích Rusi dale v Čudsku, Kurlandsku a Esthlandsku, načež se pak přes Varšavu do Vídne a pak do svého druhého rodiště Sedmíhrad navrátil. Třetí jeho cesta vedla ho do Caři-

hradu, Athen, Smyrny a Kaira, kdež s neslýchaným výsledkem koncertoval. Odtud konal cestu až k Pyramidám, načež přes Tersf do Říma se odebral. V Itálii vystoupil v hlavních městech a byl všude pochvalou obšypán. Z Itálie vrátil se do Vídne a před nedávnem účinkoval v besedě Brněnské. Pan *Teršák* účinkoval vždy ve Vídenských besedách od činného Hellera uspořádaných a osvědčil se co pravý umělec na svém nástroji. — *Ad. Teršák* získal si nejen co virtuos, ale i obratný skladatel chvalného jména. Počet jeho skladeb je 38, jež u Kistnera, Breitkopfa a Schotta vyšly. Jeho dílo (op. 19) šest písní beze slov pro flétnu jsou půvabné a ne příliš těžké skladby, které se i na venkově snadno v besedách a akademiích provést dají. Op. 23 až 26 jsou skladby pro flétnu; op. 30—38 skladby pro piano, na kterýž nástroj p. *Teršák* velmi obratně a cituplně hraje. Redaktor,

Ad. Teršák a lord St

Výjev ze života, dle anglických novin „*Sunday*.“

Vypravuje redaktor.

Teršák přijde r. 1853 z Hamburku do Londýna. Kdo živobytí umělců zná, snadno pochopí, že se tehdaž umělcova kassa v odtoku nacházela a toliko největší výše 3 pruských tolarů dosáhla. Virtuosové učí se však záhy s těžkostmi opovrhovati a největší odvážlivosti nejen v notovém ale i v životním systému podnikávati a tak přibyl Teršák k jednomu z nejprvnějších hostinců, kdež se týdně 5 lib. 10. šil. platilo. Při myšlence na jeho postavení a na výlohy, jež ho koncerty v Londýně státi budou, zmocnila se ho ironická zoufalost. Šel bez plánu a účele ulicí „*Oxfordstreet*“ dolu a čte na jistém štítě: „*Jewr et Co. Muste-store*, jde tam, a jmenuje své jméno. Obchodník v musikaliích zná jej dle zpráv z německých listů. Pronikající „*Nic*“ v Teršákově kasse zbudilo v něm nápadnou melancholii a Jewr tázal se umělce po příčině téhož smutku. Virtuos popisuje mu své postavení a obchodník dá mu 10 liber šil. S touto částkou ubírá se Teršák nazpět. Nyní mu něco napadne, i táže se: Kdo je největší zvláštník Londýnský? Vše je v udivení a jmenován mu vůbec svými výstřednosmi známý a nyní 6 let již zemřelý lord D. Stuart. Teršák strčí si 60 koncertních lístků do kapsy, koupí si pár rukaviček a jede k lordu. Přistana k hotelu, žádá grooma lordova, aby ho ohlásil. Groom odepírá mu žádost; avšak Teršák odstrčí jej po několika debatách na stranu a vstoupí bez okolku. V sále najde lorda, jenž od hlavy až do paty šatem z červené jelení kože oděn na americkanské houpací sesli se kolibal. Lord se děsí přicho-

ziho a táže se: Jste Němec? „Nikoliv,“ odvěti Teršák, „jsem Slovan!“ Načež lord opět se kolíbaje a mlče, fantasiím svým se oddal. Teršák vezme, anižby slova promluvil, doutník se stolu, zapálí si, posadí se do protější houpací stolice a počne se též houpati. Tak se kolíbají lord a umělec mlčíce as 10 minut. Náhle vrazí při silném houpání stolice do sebe a Teršák vy-padne. Zvednuv se, vezme nový doutník a kolibání počne na novo. Konečně ptá se ho lord: „Ale co si žádáte ode mne?“ Teršák odvěti, že je virtuos na flétnu, a prosí lorda o protekci. Jeho Jasnost odvěti: „Víte to, já také musiciruju.“ Teršák: „Jak bych to nevěděl? celý Londýn o tom mluví. — Lord se táže: „Nuže, na jaký pak nástroj hraju?“ Tato otázka přivedla přirozeným způsobem virtuose do trapných rozpaků. Ouzkostlivě hledí po sále a spatří na štěstí v koutě *velkou bassovou trompetu*. Kámen mu spadl se srdce, a pravil: „Vaše Jasnost troubí na trompetu.“ Lord Stuart odvěti tím lichocen: „Ano! chcete mne slyšet?“ Teršák: „Byl bych velice šťasten.“ Lord zavolá Grooma a rozkáže mu aby dva koně osedlal. Groom chtě se pomstíti, připraví vysokému umělci mladého skotkého Pony a tu započne orginální jízda. Jak se samo sebou rozumí, zůstal Teršák, jenž na svém malém koníku nohama se půdy dotýkal, vždy za lordem pozadu. Konečně přikluše také i on k Hydeparku. Tam dá si lord od Grooma podati trompetu, a tu začne jedna z těch musik, kteréžto kámen obměkčit a lidi do zúrivosti přivéstí mohou.

Půl hodiny mučí se šťastný dilettant, aby jak své oči z hlavy tak nečláňované tóny z trompety vytiskl. S velkým sebeuspokojením a při hlučné pochvale Teršákově ukončil lord svůj kus a slíbil virtuosovi v jeho prvním koncertě spoluúčinkovati. Zděšen nad tímto neočekávaným štěstím měl Teršák tolik přítomnosti ducha, aby mu odpověděl: „Výkon Vaší Jasnosti byl by okrasou koncertu; avšak bohužel již jsou cedule tištěny.“ — Nápotom vrátil se protektor a jeho svěřence nazpět. Umělec chce se rozloučiti, lord se táže: „kam chcete?“ Teršák odvěti: „Chci k svému koncertu zváti!“ Lord: „Máte známé?“ Teršák: „Nemám!“ Lord: „Máte koncertní lístky s sebou?“ Při přikantním nápěvu této otázky učiní Teršák bleskurychlou passaži do kapsy a podá lordovi 60 karet. Tento zdařilý výkon umělce je beze vší počítající kritiky přijat a bankovkou 100 lib. šter. uznán. Spolu rozkázal lord St. Groomovi, by zavazadla Teršákova z hostince do jeho paláce přivezl a vybídl umělce, by u něho bydlel. Můžeme si pomyslit, s jakou ochotností tento návrh od Teršáka přijat byl. Teršák přestěhoval se k lordovi, zůstal devět měsíců uněho a proklestil si jeho protekci nejskvělejší cestu v Londýně.

Večerní zábava u svaté Cecilie.

Ze spisů měchotlapa Pivovárka z Matonoh. Sděluje K. št.

(Dokončení.)

Kněžna dala znamení taktírkou na pult. — Hrobové ticho. Zaklepala, dala takt a ouvertura započala. Jednoduchý zvuk toniky zachvěl se ve vzduchu, nad níž se kvinta vznášela, jako má duševní bytnost nad hmotnou zeměkouli. V kratších a kratších rytmech ozývaly se tonika s kvintou a rozmnožily výraz teskné předtuchy v děsnou úzkost. Tu zavzněla veliká terc; sotva k uchu mému dospěla, bylo mi, jakoby veškerá nebesa plna serafinských zpěvů se v má prsa byla pohroužila, krásná terc ale znamenala lásku. Blažen harmonickým trojzvukem rozplýval jsem se v tichém vytržení, an tu rychlostí blesku quarta v třikrát čárkované oktávě rozvlněný vzduch pronikla a terc od kvinty odloučila. Základní tón se stal varhanním punktem. Měňivé akkordy bouřily hlučice neunavně na horu a dolu. Na jednom zmenšeném septakordu seděl zlý duch a bičoval jej arpeggiemi pikolovými dle světové harmonie, aby jen ji zahlušil. Na kanonu, jenž sluje infinitus, budovy světa stál kontrapunkt a pravil: Rytm v periodické stavbě času zanikl a harmonie světů se rozpadla. Arpeggio umklo, varhanní punkt přeskočil v terc kvartakkord a unisono zařvaly hlasy z temných hlubin basů. Veliká generální přestávka pohltila vše, mne i lásku i vesmír.

Svatý Foukal zdál se při tom všem býti velmi lhostejným, a použil velikou přestávku k tomu, aby mi pošeptal, zdali tuto krátkou symfonii Berliozovu znám. Při tom se potutelně usmíval a když po velké přestávce hudba opět zazněla, vytrhoval mne v poslouchání neustále, dokládaje, že má vlastně na Berliozu nabroušeno, jelikož do některých svých symfonií také varhany uvedl. Po každé takové produkci, pravil mně, je ve varhanách nesmírná spousta, proto že dva a třicet pedálů a zvláště hluboká hrkadla šestnáctery a dvaatřicaterky snéstí nemohou, kteréž on jim ukládá, a pak proto, že měchy pravidelně pukají od velikého množství vzduchu, který se při tom spotřebuje. Také musil býti pedál, na němž se čtyřmi nohama hraje, na novo železem okován, poněvadž je věc tak narařičena, aby jedna symfonie k vyšlapání klavésů nožných úplně dostačila.

Sv. Cecilie zasedla k varhanům. Pokynula mne a já spustil. Celou tíží svého těla měl jsem zapotřebí, abych měchové páky stlačil. Sv. Cecilie praeludirovala. Každá pišfala zdála se mi býti serafínem neb cherubínem. Velebné tóny jako chorály andělské vyvinuly se z zosvátného nástroje; z počátku temně a zadumčivě, dále jasněji a jasněji a konečně s kouzelnou dojímavostí a mocností. Tóny ty rozlušťovaly temné báje v duši

mé a paplašovaly protivy chmurné mého vnitřního života. — Srdce mé plavalo v sladkých slzách a abych Vám to z krátka řekl, já se dal do brečení jako při funuse mé nebožky ženy. Obrátím se a hle, i andělé pláčem škytali; jejich slzy se však měnily v lehké sny, z nichž prý se utvořují lidské srdce.

Někdo mi zaklepal na rameno; ohlednu se — a hle! — byl to svatý David, nebeský harfenista, náruživý muzikant, ale jinak velmi dobrá duše. Královskou korunu měl na hlavě; po tvářích se mu hruly dva potoky slz, kteréž se strácely v šedivých vousecch. Neplačte, pravil mně, vzlíkaje, neplačte, pravím, Cypriane Pivovárku! když již při této předešlé slze cedíte, co pak, prosím Vás, budete dělat, až přijde tá velká fuga. Prosím, přijměte šňupec; to odvádí slzy z očí k nosu. Při tom mi podal svou čerstvým rapém naplněnou tabatěrku. — Mezi tím se sestoupili zpěváci po straně orchestru ve dva veliké sbory. Mistrovský kus umění kontrapunktního započal. Byla to ona veliká dvojitá fuga na slova: Špekové knedlíky, a čerstvé jitrnice. Sv. Foukal mi zašeptal do ucha, že je to první světské fuga, která se v nebi provozuje a na místě německého textu že podložen jest text český, ze zvláštní úcty k Čechům, kteří prý tak slavně ku předu kráčí. Mistrovské dílo to přijato jest s velikou pochvalou, nebo vlastně s velikým hřmotem. Mnozí posluchači potili se ouzkostí, že se jim snad nepodaří svou roznícenost dost na jevo dáti. „Jako v nebi tak i na zemi“ — myslil jsem si a jeli-kož měly varhany „tacet“ zašel jsem si stranou do vý-

klenku. Položím se do okna a koukám z nebes k nebesům. Tu se mi najednou v pravdě objevilo, co tajemný a svatý zvěst o hudbě světa objevuje, neboť každá hvězda zněla v letu svém pohybujíc se v ne- skončené prostora. Pohlížím k východu, odkud nejmoc- nější basy hučely. „Veliký koncert na začátku světa způsobený zazníval bez přestání v neobmezené prostora všehomíra a bude trvati, dokudž světlo světů nevyhasne. Mliční dráha zdála se mi býti velikou partiturou. V ní jsem četl zvuky kolem mne se rozlehající, slyším vír zvuků trub a bubnů začínající v nejjemnějším píanu a vzrůstající dále a dále k ohromujícímu forte! — Ohromná rána. — Uši mně zaslehlly; protož otevru oči. — Korbel můj ležel roztráštěn na zemi a já vedle něj. Učitelova kuchařka sbírala třepy. Její bílou zástěru měl jsem za partituru, modré šňůrky na ní za linie a špinavé fleky za noty.

„Pro svatou Cecílii, pane Pivovárku, zvolala učitelovic kuchařka, co děláte, vždyť sebou házíte jako kapr na blátě. Všudy jsme Vás hledali — kde nic, tu nic. — Společnost již je u večere, a Vy se tady válíte pod stolem. I u všech šlaků, zvolám, neměj mi za zlé Ka- čenko, ale já šlapal měchy. Opravdu, já šlapal měchy, nikoliv však vašemu kantorovi, nýbrž svaté Cecílii. — Kdo by to byl řekl, že já budu dnes šlapat měchy, nejjasnější kněžně svaté Cecílii. Spropadený ležák! hle jdeme již; — jen aby nebylo již po hovězím! O já rád hovězí, velmi rád a zvláště s kyselým křenem! —

FEUILLETON.

Z Prahy.

Stavovské divadlo, 1. prosince. Pan Fektér zvolil k svému příjmu zpěvohru, „die Ballnacht.“ Seribovo libretto obsahuje původně historickou látku; měla-li se opera však dávat, musela se později jména osob i název změnit. Auberova hudba této velké zpěvohry nepřipustí žádného porovnání s hudbou k operě „Němá z Portici;“ je však předce čilá, živá a překrásnými myšlenkami oplývající. Některých krásných výše sahajících, dramatických momentů nelze upřít; k těm počítáme scény druhého a třetího jednání. V pátém jednání podá osudný maškarní bál bohatou a vhodnou příležitostí k skvělému balletu. Po veselém rozmaru mask působí poslední scéna velmi zadumčivý dojem, tím více, an strakaté a fantasické oděvy klečícího shromáždění před umírajícím vejvodou Olafem křiklavou neshodnost k vážnosti výjevu tvoří. Při dnešním provedení našla však režie, a pan balletní mistr za slušné, taneční melodie od komponisty psané odstraniti, a místo ní otřepanou a banální hudbou obecenstvo vy-

častovati. Zpěváci měli vesměs těžkou úlohu, an výtečné obsazení opery této před několika lety v dobré paměti obecenstvu utkvělo. Pan beneficiant (Olaf) sobě dobře jak ve hře tak ve zpěvu počínal; nemožno však zatajiti přání, jak rádi by jsme pana Reichla v tomto úkolu spatřili. Slečna Luccova (Melanie) vpraví se v brzku do každé úlohy; nezdala se však slečna tdnkráté býti svého hlasu dosti mocna. Pakliže pan Hertzsch (Reuterholm) pana Steinecke ve zpěvu předčil, ostal v provedení dramatickém pozadu. Podobně a hůře se vedlo slečně Küglerové (Arvedson). Krásný děj opery udržel velmi četné obecenstvo až do konce ve velké napnutosti. Pan Fektér byl vlídně přivítán a několikrát se slečnou Luccovou vyvolán. Terzett od panů Hertzsch, Eilera (Dehorn) a Nachbauera (Warting) přednesen, byl pro svou preciznost hlučným potleskem odměněn. Opera nemajíc v pospolných kusech žádných těžkostí, byla slušně provedena. V operě „Trobadour“ od Verdiho, která se 4. prosince dávala, dala se slečna Brennerova za churavou oznámiti. Pan Fektér opakoval jako jindy svou velkou arií. E.

Opera česká. Druhý prosinec přinesl českému obecenstvu dávno očekávanou českou operu; byla to však lahůdka velmi hořká. Vyjma veterána pana Strakátého byli zpěváci buďto v pravém smyslu slova začátečníci, nebo neschopni úloh svých. Budou-li i příští představení taková, nasytí se české obecenstvo brzo takových lahůdek. Ostatně máme za to, aby se, pakli se pro českou operu dobré síly získati nemohou, obecenstvo české tak nezralými představeními netrýznilo.

— Několik ctitelů (dle doslechu osm) paní Peškové vydalo k jejím jmeninám pěkně vyvedenou litografii, která má býti její podobiznou, jest to ale jak Pr. Nov. praví, více krásnou študií. Pod obrazem — panem Brandejsem kresleným a u pana Farského pěkně vyvedeným — nalézá se podpis p. Peškové pod mottem: Životem k umění, uměním k životu, a slova: „Od mnohých ctitelův dramatických her českých.“

— Náš výtečný skladatel pan Frant. Suchánek v Drážďanech odebral se, jsa více než rok nemocí sklíčen na odpočinek. Meyerbeerovy a Wagnerovy opery, v nichžto se namáhati musel, jsou příčinou, jak nám týž umělec píše, že do pense jíti nucen byl. Pan Fr. Suchánek uvádí pilně české písně do hudby,

— Dreyschockovské doutníky. A. Barnekov, kupec ve Vratislavi pojmenoval doutníky, jež náš krajan a dvorní kapelník Alex. Dreyschock při svém pobytí u něho kupoval a kouřil Dreyschockovskými doutníky. Sto takých doutníků stojí 2 tol. 12 grošů.

— V druhém koncertě, jež Al. Dreyschock ve Vratislavi uspořádal, přednášel týž umělec trio (op. 1 čís. 3.) od Beethovena a druhou větu z Kreutzerovské sonaty od Beethovena, pak impromptu od Chopina, svou romanci (op. 17) a Pinquitude a konečně „Warum“ od Schumanna a Lisztovu rhapsodii. Věhlasný umělec zbudil svou báječnou technikou a hluboce promyšleným přednesem nevídané a neslýchané furore.

— Koncert Zofínské akademie dne 1. pros. poskytl nám velmi zajímavou zabavu. Program od slovutného ředitele p. L. Zvonáře trefně sestavený vyhověl nejen diletantům alebrž i znalcům hudby úplně. Ze skladeb v přísném slohu slyšeli jsme znamenitý a v každém ohledu mistrovský choral „Modleme se otci svému“ pro 4 mužské hlasy od Jana Trojana ze XVI. století, pak umělou a překrásným vedením hlasů vynikající fugu „In te domine speravi,“ od Karla Pitsche, žalm „Wer unter dem Schirm“ od Bern. Kleina a genialní závěreční sbor z kantaty „Ich hätte viel Bekümmerniss“ pro smíšený sbor od J. Seb. Bacha. Z moderních skladeb byly nám předvedeny národní písně pro tříhlasý ženský sbor, a sice: jedna německá, danská pak česká „Daleká široká pole“ a srbská „Što tu mlodu debuže,“ kteréžto mladistvé žákyně Zofínské akademie poprvé vystoupivší nejspíše přednesly. Příčina nejistoty ležela tu v bojácnosti; neboť již při nastoupení srbské písně bylo provedení ze strany žákyň chvalitebné. Páně Zvonářův nejnovější sbor „Šnmi labe“ je půvabná a v každém ohledu charakteristická skladba, která se k nejlepšímu českým sborům připočísti může. Co číslo 6 byly provedeny národní písně a sice: 1. švédská, 1. danská a dvě české „Žezulinka kuká“ — „Tluču, tluču,“ jež slavný V. J. Veit výborně pro sbor uspořádal, a kteréžto poslední tak přesně a nuancovaně přednesené byly, že

se na všestranné přání opětovati musely. Mimo tyto slyšeli jsme efektní sbor humoristický (s echem), „Das wunderbare Echo,“ od Rud. Genée a pěkný sbor „Meeresstille“ od Ant. Rubinsteina, kteréž však obecenstvo rozehráti nemohly. Konečně přednesla věhlasná virtuoska na harfu, sl. Marie Mösnerova fantasii na motivy z „Don Juana.“ Slečna Mösnerova zaujímá nyní snad nejprvnější místo mezi virtuosy na harfu. Její hra je uhlazená, krásná a duchaplná. Provozuje nejtěžší passáže s nejlhčí snadností a vyniká zvláště svým pianissimem, půvabným glissandem a neokrouhlejšími trillky. Její hra v lámaných akkordech je podivuhodná a její přednes významný a umělecký. Co do zevnějšího výsledku dostalo se všem skladbám českým takébo potlesku, že opakovány býti musely. Je to patrné pokynutí slavnému výaoru, jaké skladby si obecenstvo žádá. Menší oblíbeny došly skladby od Genée a Rubinsteina. Provedení všech kusů bylo velmi zdařilé, začez činnému a obezřelému řediteli, p. L. Zvonáři díky vzdány budtež. Konečně musíme slavný výbor ještě upozorniti, aby podruhé rovnoprávnost šetřil a také české programy obecenstvu podal.

— První hudební a humorestický věneček, jež redaktor těchto listů uspořádal, odbýval se ve středu v sále konviktském. Jelikož nám nepřísluší, úsudek o této hudební zábavě podati, sdělíme tu referat, jež zdejší politický list „Morgenpost“ o tomto věnečku uveřejňuje. Věneček tento, pravý týž list, dosáhl nejen velkého účastenství, alebrž i velmi příznivého výsledku. Quadrilla z národních písní od Ferd. Hellera, pro mužský sbor uspořádaná byla osobním řízením skladatelovým od 50 zpěváků tak přesně a unancovaně přednesena, že dvakrát opakována býti musela. Neméně líbila se nadaná altistka, sl. Marie Körschnerova, kteráž píseň od Fr. Suchánka a cenou poctěnou píseň „Má hvězdička“ (text od Ant. Körschnerovy) od Karla Slavíka s hlubokým citem zpívala a na všestranné přání ještě humoristickou píseň „Šotek“ od Bergmanna přednesla. Mladý skladatel pan Ed. Nápravník, hrál na piano „dithyrambu“ od Vác. Tomáška a zefira od Bed. Knittla s takou bravourou a elegancí, že ještě na všeobecnou žádost „Scherzo-Polka“ od Bed. Smetany a Janičarský pochod od A. Rubinsteina přidal. Potlesk byl velmi živý a vzrostl při přednesu chvalně známého skladatele písní Fr. Pivody ještě více. Týž umělec zpíval 5 písní svých (u Kuché a R. Veita vydaných) s vroucím citem, výtečnou výrazností a znamenitou akcentací a zbudil svou písní „Jako krajina nebeská“ po každé sloce bouřlivého potlesku. Týž pěvec může ale co do vokalizací, významu a způsobu přednesení mnohým našim zpěvkákům za vzor sloužiti. Pan Přerhof rozveselil obecenstvo svými zdařilými deklamacemi. Uspořádání téhož věnečku bylo v každém ohledu obezřelé a vkusuplné. Až dotud „Mordenpost;“ my však musíme smutnou okolnost podotknouti, že někteří páni, kteréž už nyní známe, pověst roztrušovali, že se v našem českém věnečkn zúmyslně písně jiných neslovanských národností zpívati budou. Vyhláším tyto lidi za bídné utrhače a jednání takové za uličnictví.

— Koncert ceciliánského spolku otevřel svůj první koncert 21. ročníků velkou ouverturou od Zvonáře. Velkolepá skladba k tragedii psaná, vyniká mistrným provedením, krásnou charakteristikou; postranní

větu pokládáme za jednu z nejlepších našeho všestranného skladatele. Nejvíce líbilo se následující číslo, rázný čtvero-zpěv: „Na Prahu“ od Veita. Duetto z „Fausta“ od Spohra přednesl pan Appé a jeho žačka šlečna Beutlova. Pan Nachbauer zpíval velkou arii od Mozarta se značnou pochvalou. Ballada pro solo, sbor a orchestr nedošla takového uznání, jak by zasluhovala. Druhé oddělení tvořila A-dur synfonie od F. Mendelssohna-Bartholdyho. Druhá věta byla nejlépe provedena a potleskem odměněna. Tempo v Menuétě bylo velmi zdlouhavé. Sál byl ve všech prostorách naplněn a pan ředitel Abt po koncertu volán.

— Ve středu dne 12. t. m. bude se v Konviktě o 7. hodinách večer odbývali druhý humeristický večer, v němžto dva české sbory „Šumí labe“ od Leop. Zvonáře a „Zpěv jinochů“ (ze 7. sešitů Zábaje) od F. Vogla provedeny budou. Dále přednesen bude hudební žert „Koncert pro housle na prázdné struny“ od V. J. Veita spoluúčinkováním 10. zdatných českých skladatelů a jiné skladby pro housle, piano a zpěv.

— Naš geniální krajan, p. J. Abert opustí, jak se dovídáme Stuttgart a odebere se na uměleckou cestu do Paříže.

— Koncert naděje pianistky sl. Žofie Larsenové, žákyně Dreyschockovy, jenž se ve středu dne 28. listop. v konviktě odbýval, došel příznivého výsledku. Sl. Larsenová přednášela skladby od Dreyschocka, Schumanna, Bacha atd. obratně, čistě a uhlazeně a osvědčila, že při dalších studiích velké virtuosity dosáhne.

— Přednosta zpěváckého spolku v Josefových Dolech pan Částka jmenován čestným údem spolku Mürzthalského ve Štýrsku. Diplom jest slušně ozdoben, a v přípisu ho doprovázejícím činí se zmínka o dlouholeté neunavné a výdatné péči, kterou p. Č. věnoval a dotud věnuje zvelebení mužských sborových zpěvů. Těšíme se z toho, že můžeme oznámiti uznání, jaké sobě tuto získala skromě se ukrývající zásluha.

Z Budějovic, 26. listopadu. (Zpěvácký spolek.) (Dokončení). Tolik jenom o „sluvnosti cecilianské.“ (Divné to slavení svatých, obmezuje-li se pouze na tancírnu!) Ustavičná a nepřetržitá k národnosti české nešetřnost, jakouž náš zpěvácký spolek na jevo dáva, odnála nám všecku chuť, obírali se s ním dále; činíme jen ještě otázku k našim Čechům, nebyl-li by čas, aby tak oni pomyslili na zaražení spolku českého? Skore se zdá, by to byla jejich povinnost. Naši studující, kteří letos, mimochodně řečeno, důstojně slavili sv. Cecílii, dojistá byli by silnou takového spolku zpěváckého podporou. Pamatujeme se, že nějaký dopisovatel od nás nemohl ani dosti slov naleznouti, aby vychválil utěšené zkytání hudby v našem městě pod uovým ředitelem p. Novotným; nám se však zdá, že tento pan dopisovatel jenom opisoval chvály ze zdejšího „Wochenblattu“, kteréž i tu již dosti ocháblly. Pan Novotný není pražádná akvisice pro naši hudbu, a zvěčnělý předchůdce jeho p. Plojhar, Čech i rodem i duchem, byl nejen mistrem na mnohé nástroje, ale i výborným skladatelem, jehož některé mše, troje Salve a Miserere, ačkoli z jisté strany haněny bývají, nicméně na nejvýš toho jsou hodny, aby se tiskem uveřejnily, a takto obceným jméním hudebního

národu českého se staly. A tak mějte za věc jistou, že duch národní ve svém nejvlastnějším živlu ve zpěvu totiž, nic u nás není zastoupen, a že nejvlastnější české umění, hudba totiž, postupuje krokem račím; obě pak děje se proto, že p. Novotný až posud zůstává duchem v Lipsku a v Němcích, nevěda, že „nechvalno nám v Němcích získati pravdy.“

Z Hlinska. (K. A.) (Svátek sv. Cecílie!) Pěstování hudby a zpěvu v směrech národních, prospívá velice naší národnosti, a protož kdo jsi český hudebník, pěstuj zpěv a hudbu českou. Spojenými silami, i k tomuto cíli dojíti lze a protož navrhuji, aby se zřizovaly hudební spolky české po našem venkově. Stanovy spolku takových lze snadno sestaviti. Necht na počátku v malých zárodkách se započíná, jiskrou plamen založen, zajistě působením spolku a pochodem času značně se zástup rozmnoží. Čech hudbu a zpěv miluje, v ní žije, v ní umírá. Necht spolky ty uspořádají veřejné produkce a tak budou působit ve prospěch všeobecnosti. O záležitosti této není třeba dále mluvit, návrh můj jest prospěšný a potřebný. Takovými spolky a přímými snahami docílilo by se krásných výsledků, nejskrovnější by pak byl rozkvět a vývin povšechné hudby v Čechách. Není-li účel ten účelem každého jednotlivého hudebníka i hudebnice? a protož slučme své snahy rozdrobené a dosáhneme cíle. — Letos byla u nás památka sv. Cecílie důstojně oslavena. V chrámu Páně provedena velmi dobře mše pěkná, mše Schiedermeyerova do B. Večer uspořádána hudební zábava. Slyšeli jsme zde kromě starších, dobře provedených skladeb, jako ouvertury k Zampě, výtečný čtvero-zpěv Slávy květ, a Voglův Valčík, pak: Čarodějníci, Uhlře a dárek z cesty a více nových skladeb. Pan Sekera zazpíval výtečně pěknou píseň od Crhy: Rada, již p. L. H. velmi zdatně v hudbu uvedl. Překvapilo nás výborné pojmutí a velmi dobré provedení ducha této písně způsobem nehledaným, národním. Píseň ta byla čtyrykráte opakovaná. Těšíme se, že nás týž skladatel brzy opět nějakým plodem své musy potěší. Mimo to provedeno více tanečních skladeb od p. Sekery. Směs z národních písní skončil produkcí. Chvalně se musíme též o obratném houslistovi p. H. zmíniti. Vzdáváme díky pp. spoluúčinkujícím za přípravu tak příjemné zábavy a doufáme, že přistě i ostatní pp. hudebníci v zábavě takové se zúčastní! Jsmeť Čechové, hudbymilovných Čechů synové a protož kdo Čech jsi snahami svými úsilovně hudbu Českou a její vývin v Čechách podporuj! S radostí sdělujeme zprávu, že se p. S. uvolil k evičení ve zpěvu a že značného již došel účastenství. Okolnost ta nás naplňuje blahou nadějí, že snad i my budeme moci svým časem na zaražení spolku zpěváckého pomysliti. Jen skutečně ku předu, i my osvědčíme, že jsme synové zpěvního, hudbou proslulého národa! — Slavnost sv. Cecílie slavena zpívanou mší Skroupovou do B. Ruch hudební v poslední době u nás se objevující jest potěšný. Doufáme, že o nových plodech hudebních snah v našem městě v brzce budeme moci zprávy podati.

Z Josefodolu. (Roční zpráva.) Z roční zprávy zdejšího spolku vyjímáme následující dáta. Spolek zdejší založen jest roku 1855 a byl 8. listopadu 1855 od vys. c. k. místodržitelství potvrzen. Vedení spolku svěřeno jest pěti členům, z nichžto p. Fr. Částka ředitelem

jest. Účinkujících členů je 16 a celý spolek sestává z 5 prvních a 4 druhých tenorů, z 5 prvních a 6 druhých bassů. Členové čestní jsou tři, totiž: pánové J. L. Lukes v Praze, Em. Hiltcher v Králové Hradci a zesnulý Ond. Zöllner v Meiningách. Činnost spolku od list. 1859 až do 31. října 1860 byla tato: Spolek shromáždil se k 38 produkcím a cvičením, načež pak 1 produkce k Schillerovské slavnosti, pět produkcí obyčejných, dva výlety do Wartemberga, 1 výlet do Zvěretic a 1 serenáda J. V. arcivévodu Albrechtu a sedm kostelních produkcí dávano bylo. Mimo to zúčastnil se spolek při produkcích zpěv. spolku v Mladé Boleslavi. Příjmy obnášely 359 zl. 51 kr. r. č. a výlohy 273 zl. 19 kr., z čehož 86 zl. 41 kr. co zbytek pohotově zůstal. Největší podpory dostalo se zpěv. spolku od pana Bedřicha a Fr. Leitenbergera, z nichžto první 100 zl., druhý 50 zl. zdejšímu spolku daroval.

Z Kamenice nad Lipou. (Slavnost sv. Cecilie.) Ve čtvrtek, dne 22. listopadu, na den sv. Cecilie, konal náš veředústojný P. Vojtěch Maršálek, arcikněz, podporovatel to hudby kostelní, v 9 hodin, za zemřelé hudebníky, kteří při zdejším děkanském chrámu posluhovali, zpívanou mši svatou. K tomu cíli sešli se všickni údové místní kostelní hudby a byla provozována *) mše od Deffioriho do C-dur. Co se provedení týče, bylo na zdejší síly dosti zdařilé a správné; neb p. hudebníci a zpěváci nelitovali času, aby toto zdařilé dílo nastudovali. Zvláště vyznamenala se Em. Brunnerova, dcera p. ředitele kůru. Za Graduale bylo vloženo „Ave Maria“ od T. Horálka a Offertorium od J. Führera do A-moll. Co se naši hudby kostelní dotýče, můžeme býti jistě v celku spokojeni, zvláště o větších slavnostech. Bylo by ale žádoucí, kdyby se ve prospěch vlastní pp. učitelové čtyř fil. škol častěji v provozování kostelních skladeb zúčastňovali, tím by podstatně zdejší kostelní hudbě prospěli.

(A. V.) **Z Pardubic.** Dne 5. pros. (Pěstování kostelní hudby. — Slavnost sv. Cecilie. — Zastaveničko. — Vojenská kapeľa. —) Dlouhý čas již uplynul, co jsem pero do rukou nevzal, bych sděliti mohl, jak naše kostelní hudba pokročila a se zdokonalila; a komu tu mám chválu vzdáti, nežli samému řediteli kůru p. Mužíkovi, jenž nyní neunaveně pílén jest a se všemožně stará, by chrámová hudba vždy důstojným způsobem zastoupena byla. Drží zkoušky na výtečné skladby a umí si svým vlídným chováním získati hudebních sil. Na den sv. Cecilie bylo mi dopráno slyšení výtečnou mši od Haydna do C-dur; graduale (čtvero zpěv pro čtyry mužské hlasy) od Vitáska a Offertorium terzetto od Ryby. Že se všechny tyto skladby od pánů diletantů velmi obezřele a precizně provedly, není třeba podotýkati. Večír téhož dne slavila se u pana Mužíka sv. Cecilie provedením a pěním českých sborů ze Záboje a kde se mimo pánů učitelů i několik úředníků a slečinek zúčastnilo. Na den 3. pros. večír učinil sbor učitelský, čítající 15 osob

*) Vedením ředitele kůru panem L. Brunnerem. Dop.

ku jmeninám školnímu dozorcí, důstojnému panu děkanovi Frant. Xav. Černému zastaveničko, kdež se tři české skladby: „Tys přítel nám,“ od Jelena. „Dlouho buď zdrav,“ od Jelena a „Pozdravení pěvcova“ od V. J. Veita (ze Záboje) cituplně přednesly. Též slušno podotknouti, že z 15. osob sestávající sbor zdejšího učitelstva a pan ředitel školní více méně musikalně vycvičení jsou. Vojenská kapella, která dříve před budovou pana plukovníka na zelenem předměstí serenádu drživala, vzala nyní své stanoviště v odeonském sále „Na Veselee“, kde vždy v neděli a čtvrtek několik krásných skladeb přednáší. V neděli 3. t. m. hrála též potpouri od p. Zinke, kde též Polka, příchod vlaků naznačující provedena byla. — V sobotu na den Panny Marie bude se provozovat velká mše od Führera.

(B) **Brno.** Dne 4. t. m. odbývala se tu skvělá beseda, v nížto jsme výtečné sbory a sice „Utonulá“ od P. Křížkovského a „Kytka ze slovanských národních písní“ velmi přesně provedené slyšeli. P. Křížkovský, jenž oba sbory řídil, byl hlučnou pochvalou odměněn. Na to přednášel obratný celista pan Brezina skladbu „Piece serieuse“ od Kummera cituplně a velmi zdařile. Neméně vynikla sl. Dubaylova, kteráž se přednesem „Caprice na české národní písně“ od Jul. Schulkofa co nadná pianistka osvědčila. Dále přednášela sl. Fr. Hanáčková s rozmarem deklamaci od Rubše a došla jako dva předešli hojného potlesku. Králem této besedy byl bez odporu slovutný národní pěvec p. J. L. Lukes z Prahy, jenž s nedostížnou umělostí, pravdivostí a s nejvřelejším citem některé národní písně zpíval a posluchače „Sirotkem“ v pravém smyslu slova rozplakal. Nsdšení bylo nesmírné a potlesk bez konce.

Londýn. Balfé, skladatel opery „Cikánky“ složi opět novou operu.

Z Petrohradu. První koncert ruské společnosti měl se dne 24. listopadu provozovati. Program byl následný: Overtura a introdukce k operě „Život za Cára“ od Glinky; koncert (G-dur) od Beethovena, přednese p. Ant. Rubinstein; ouvertura „Abenceragen“ od Cherubiniho; Krönungs-Anthem (D-dur) od Händela; symfonie (Es-dur) od Schumanna. Pro veřejný smutek za zemřelou cárovu matku muselo se od toho koncertu upustiti. Náhradu poskytnou přátelům hudby poživuhojné večerní zábavy, které se každou sobotu u Rubinsteina odbývají. Nový způsob zavdalo jim letos ještě spoluúčinkování znamenitého houslisty Jindřicha Wieniawského, jenž mistrnou hrou a nevyčerpaným rozmarem se vyznamenává.

V. G.

Videň. Stavěniště pro nové dvorní operní divadlo bylo dne 12. m. m. vytýčeno. Nachází se mezi korutánskou branou a náměstní ulicí, má 57 sáhů délky a 50 šířky a tvoří přímohran. Jak se proslýchá, započne prý stavba v měsíci březnu 1861.

K číslu tomuto přiložen jest program a pozvání na Dalibora 1861. — XI. a XII. notová příloha přiložena bude k příštímu číslu.